

STILTE !**Joris Denoo**

Het smartboard in de klas van meester Tim vormt de grens tussen een stille wereld en een lawaaiwereld. Voorbij die grens worden de meester en zijn zesdeklassers andere mensen. Na een uitstapje in de stiltewereld openen de kinderen van de zesde klas een stiltewinkel midden in de dreunende stad. Wat verkopen ze daar allemaal?

Jakke Doe zat naar het wijze hoofd van meester Tim te staren. Sommige grote mannen verloren dus duidelijk het merendeel van hun haren. Ze kregen een gratis zonnepaneel op hun kop. Wanneer gebeurde zo iets? Hoe voelde dat dan? En waar bleef al dat uitgevallen haar op de wereld? Groeide er ergens op de Westpool of de Oostpool een haarbos? Wervelde er om de aardbol een reusachtige ragebol met verloren haar rond?

Meester Tim probeerde daar wel wat aan te doen. Dat merkte je zo. Bijvoorbeeld: achter op zijn hoofd liet hij de overgebleven haren groeien. Jakke keek nu wat scherper toe, toen halfharige Tim zich even naar het *smartboard* omdraaide. En wat zag hij nu? Nou: een bleke halvemaan met een paardenstaart onderaan. Zouden de kappers in de stad boos zijn op Tim en alle andere staartachtigen?

‘Heeft de fietser hier voorrang?’ vroeg meester Tim. Hij draaide zich om en zijn staart zwierde even met hem mee. Er reed een autootje over hem heen en zijn linkerwang vertoonde een boom. Uit een bos van vingers plukte hij die van Ir-

ma. Irma had wel een miljoen haren op haar hoofd. Ze had er zoveel dat ze die in groepjes van driehonderdduizend samenbond. Daardoor droeg ze boven op haar hoofd een wiebelende antenne, waarmee ze het cartoonkanaal kon ontvangen. Achter haar ogen, onzichtbaar voor iedereen, speelden onafgebroken tekenfilmmpjes. Irma? Een zendmast.

Iedereen had nu natte haren, want de zwemles was net voorbij. Dat rook je zelfs een beetje. Zoals er ergens een natte hond binnenkomt.

Jakke Doe zuchtte diep en voelde even aan zijn kale knikker onder zijn bandana. Die voelde zo glad als een kei aan. Zijn haren werden nooit nat. Hij had er geen. Jakke Doe? Een marsmannetje.

Anne-Laure had al van die heuveltjes. Soms werd ze daar wel een beetje ongerust over. Wanneer ze in de klas om zich heen keek, zag ze alleen maar vlakke landschapjes. Hopelijk gingen die dingen bij haar niet alsmat dikker worden, tot ze bijvoorbeeld niet meer in de bank kon. Elke dag monsterde ze de klasgenootjes die geen komma tussen hun benen hadden. Maar voorlopig stak nog geen enkele andere meid vooruit.

Gymles was geen hoogtepunt. Dan kregen die beide heuveltjes veel nieuwsgierige kijktoeristen over zich heen. Ook al waren ze stevig ingepakt en gaven ze geen krimp tijdens het lopen, springen, zwemmen, volleyballen of ropeskippen. Tja, had die stomme fietser nu voorrang of niet? Anne-Laure's blik gleed uit over de schedel van meester Tom.

Anne-Laure? Een dubbelpunt.

Mauwerikje Steensoep stond dag en nacht in brand, maar momenteel likten de vlammen supergretig aan haar hoofd. Ze had lang vlammendrood haar en van onder tot boven was ze bespikkeld met sproeten. Nu leek het alsof haar haren nooit meer droog zouden worden.

‘Mijn gouden kind,’ noemde ma Steensoep haar.

De klas was dat vuurwerk allang gewend. Je had nu eenmaal vele soorten modellen op de wereld: zwarte, blonde, bruine, rode. En alles wat daartussen lag.

‘Wacht maar,’ dacht Mauwerikje bijna elke dag. ‘Wacht maar tot we enkele jaren verder zijn. Dan vertoon ik alle kleuren van de regenboog. Dan ben ik helemaal de baas over al mijn haren. Op pare dagen verf ik ze groen, op onpare dagen kleur ik ze blauw. Op zondag ... knalrood.’

Mauwerikje Steensoep? Een rodekool.

Ylsa F. trok elke weekdag tot de tanden gewapend naar De Klimop.

(Noot van de schrijver: gewoonlijk hebben scholen namen. De Brug. Kameleon. De Stap. Duizendpoot. De Klimop? Met zo'n geweldige hoofdletter? Nou, dat betekent waarschijnlijk zoiets als: meiden, kerels, hier geraak je hogerop, reken maar! Ach, die namen! Een school is eigenlijk alleen maar een hoeveelheid kinderen die overdag als een kudde schapen bijeengehouden worden door herders en honden.)

Terug naar de bewapende Ylsa F. Mocht er een metaaldetector zijn aan de toegangspoort tot De Klimop, zoals in luchthavens, dan zou die vast en zeker in het geval-Ylsa dagelijks biep-biep-biep-biep-enzovoort doen. Ylsa's tanden werden

namelijk voorafgegaan door een beugel. Elke dag troostte Ylsa zich met de volgende gedachten:

* Mijn tanden staan binnenkort zo mooi op een rij als de auto's op een megaparkeerplaats.

* Volwassenen doen het ondertussen ook al; het is geen kinderdinng meer.

* Mijn ijzertijdperk duurt niet zo lang meer.

* (Telt niet echt mee) (Boksers dragen ook mondstukken).

Ylsa F.? Een mondharmónica.

Miekie Mos zat weer voortdurend te wiebelen en te wobbelen. Misschien werd het tijd voor nog een pilletje. Maar meester Tim zat momenteel vast in het drukke verkeer. Sliep Miekie thuis op een waterbed misschien? Waaide het elke dag hevig in zijn tuin misschien? Waren de vloeren er te glad en te hobbelig misschien? Werd hij gekieteld door buitenaardse wezens misschien? Waren zijn ontwerpers ook zulke zenuwpezen misschien? Miekie Mos zat soms eens helemaal vooraan, als op een eilandje, en soms eens helemaal achteraan in de klas, als op een schiereilandje. Dat had gewoon te maken met hoe hard het die dag waaide. Miekie Mos? Een bliksemschicht.

In het land waar Sin Zondervan vandaan kwam, was bijvoorbeeld $3 + 3$ ook gelijk aan 6. In de grote steden was het verkeer er net zo druk als op het smartboard. Maar de woorden klonken er wel anders dan hier. En ze zagen er ook helemaal anders uit. Het taaltje van meester Tim en alle andere blanke aardbewoners hier in de stad klonk een beetje saai, vond Sin. Zoals de huizen waar de meesten in woonden. (Neem nou de wijk Ter Keien, waar ze een huis huur-

den. Allemaal gelijk). Toch kon ze al een aardig mondje meepraten. Sin Zonder-
van? Een wereldmeid.

En dan had je nog Slovan, Jasdora, Rijssele, Eros, Tiago-Seoane (zeg maar
Tiago), Siebe, Kato, Lennert, Tesne, Koby en Tami. Totaal: 18 stuks kindervlees
van ongeveer 12 jaar. Samen al meer dan 200 jaar.

De helemaal beschilderde meester Tim verrichtte nu plotseling een mirakel. Hij
raakte het *smartboard* met zijn ene vinger aan, en o wonder: hij werd in een
klap weer doodgewoon. Weg verkeersdrukte, weg voorrangsregels, weg boom-
tatoeages.

Op bijna hetzelfde ogenblik rinkelde een bel. De zendmast, het marsmannetje,
het dubbelpunt, de rodekool, de mondharmonica, de bliksemschicht, de we-
reldmeid en nog 11 anderen (nee: 12, het ex-kind Tim inbegrepen), kwamen
fluks in beweging, want het was vrijdag 15 gedeeld door 00. Weekend!

Niemand hoorde nog wat meester Tim zei of riep of mompelde; eindeweekru-
moer is ondoordringbaar. En het is nog heviger als er een herfstvakantieweek
op volgt.

Nadat de deur met een licht geknars afgesloten werd, leek het alsof er plotse-
ling een stolp van stilte over de klas werd gezet. Een hele week beweging, ru-
moer, gewriemel, gewiebel en gegiechel was door de weekendgod in één
ademzucht weg gestofzuigd. Er ontstond een vacuüm.

En dat was nou net waar Hector Klasma op had gewacht.

‘Eindelijk,’ mompelde hij. ‘Weekend. En ... bladervakantie!’

Hij maakte zich los vanuit het *smartboard*, stretchte eventjes zijn ledematen en stapte op de begane grond. Omzichtig tipteende hij naar een raam en tuurde naar buiten.

‘Hm.’

Hector Klasma klopte ondertussen nog wat lichtlierten, letters, lijnen en een verdwaald verkeersteken van zijn plunje. Het schoolplein stroomde al vlug leeg. In een mum van tijd kon het hoofd de poort vergrendelen en de rug toekeren. Met opgewonden gebrom vertrokken de laatste auto’s met kindervlees, het weekend tegemoet.

Toen het zo stil geworden was als op de maan deed Hector zijn ronde. Hier en daar verbeterde hij iets in een schrift, schrapte hij wat in een werkboek of vouwde hij een ezelsoor weer plat. Niemand zou er ooit iets van merken. Hij beheerste de trucs. Het was bijzonder fijn van meester Tim dat hij voor deze bladervakantie geen huiswerk opgegeven had. Alle schriften en werkboeken bevonden zich in en op de banken. Bij Miekie Mos lagen er natuurlijk enkele naast en onder! De kinderen waren dus voor een keer met lichte rugzakken of schooltassen vertrokken.

Daarna bracht Hector de klasruimte wat op orde. Een ietsepietsie maar, want niemand mocht dat in de mot hebben. Hij joeg een spin de gordijnen in. Hij blies twee, drie nogal lange hoofdharen uit de bordgleuf weg. Hij herschikte de meubeltjes in de omgeving van de zitplaatsen van Miekie Mos, voor en achter in de klas. Dat het ondertussen al duister geworden was, vormde geen probleem voor Hector Klasma. Hij had alweer vier en een halve dag lang licht kunnen opslorpen in zijn *smartboard*. Zijn ogen waren voldoende bevoorraad. Hij straalde zelf ook licht uit.

‘Stil maar, wacht maar, arme dagkinderen,’ mompelde hij af en toe, terwijl hij ook enkele spulletjes van de elf anderen onopvallend herschikte. ‘Stil maar, wacht maar. We hebben weer een helse week van drukte achter de rug. Daar doen we straks wat aan. Afspraak met jullie Zevenbeelden vanavond in het Fluisterpark. En jullie, de elf andere Zelfbeelden, moeten nog even geduld oefenen. Te veel koks bederven de brij.’

Hector Klasma monsterde tevreden zijn werk. Hoofdschuddend bleef hij daarna een poosje bij sommige lege banken staan. Het leek alsof hij in stilte les gaf. Zijn lippen bewogen bijna onmerkbaar, alsof hij stiekem bobbelgum aan het kauwen was.

Zendmast en cartoonkanaal Irma was door een overbelasting aan golven en draadloze kronkels in de lucht zelf eerst geëlektriseerd en later gedigitaliseerd. Tussen haar knetterende haren woedde nog altijd een storm van elektriciteit en digitaliteit.

Marsmannetje Jakke Doe schrok zich op een woensdagavond rot door een voorbyscheurende ambulance met huilende sirene. Het scheelde geen haar of hij werd met fiets en al vermorzeld. Diezelfde nacht nog verloor hij al zijn haren. 's Ochtends was zijn oorkussen ermee bezaaid. Gelukkig voor hem was koppie-kaal onder oudere jongens de mode.

Dubbelpunt Anne-Laure had onder invloed van het gejaagde shoppen in winkelgalerijen met haar ma en grootmoe (driemaal per week asjeblief!) een fikse groeischeut gekregen. Al die snelheid eiste zijn tol.

Rodekool Mauwerikje Steensoep, het wandelende vuurwerk, was ook al een slachtoffer van het jachtige bestaan op deze planeet in de 21ste eeuw. Te veel roodgekleurde drankjes deden haar zenuwen vaak als lasso's in haar lichaam rondzwiepen. Geen wonder dat haar haren vuurrood uitsloegen en dat het sproeten over haar gezicht regende.

Mondharmonica Ylsa F. was zo'n stadskind dat al jaren uitlaatgassen inademde. Ze deed immers aan ongezondheid door te voet naar school te stappen. Zo kwam er tandroest in haar mond. En er waren ook problemen met haar tandenstand daardoor. Ware het niet van de beugel, haar mond zou er als een autokerkhofje uitzien.

Bliksemschicht Miekie Mos was een slachtoffer van de drukte, het lawaai, het verkeer, de rode lichten, de groene lichten, de oranje lichten, de wind, de regen, de zon, de zenuwen, zijn zenuwpees van een ma, zijn wervelwind van een stiefpa, suiker en cola. O, konden er in zo'n menselijk lichaam maar snelheidsbordjes met 30 erop geplaatst worden. En hier en daar een rood licht.

Wereldmeid Sin Zondervan moest van dat alles gered worden. Ook al waren de steden in haar thuisland net zo toeterachtig druk als hier in het Westen.

En ... nou: die halfharige meester Tim, was die ook geen slachtoffer van drukte en stress? Zou hij in pakweg de middeleeuwen niet al zijn haren op zijn hoofd hebben kunnen houden? Toen het (met uitzondering van dat idiote wapengekletter) nog rustig was op de wereld?

Niemand lette er die avond op, want daar was het veel te druk voor: klokslag 10 gedeeld door 00 (ook nog genoemd: 22 uur) sloeg de klok op de Fluistertoren in het park maar 9 keer. Dat was al een eerste kleine oefening in stilte. Of toch: wat minder lawaai. Boven, in en om de stad hing een voortdurende dreun. Het was de som van een lawaaioptelling: ronkende stadsbussen plus boze auto's in files plus boenkeboenkemuziek plus geraas van vliegtuigen met daartussendoor het gegrom en gebrom van haastmensen en mopperkonten. Wilde je stilte, dan moest je daar veel voor betalen. Stilte was peperduur. Je kon bijvoorbeeld verhuizen naar een rustig, tropisch eiland of naar een buitenverblijf, boerderij of villa op het land of in een bos. Maar dan moest het geld wel op je rug groeien. En dat kon pijn doen.

Klokslag 10 uur (maar op de negende slag dus) op de Fluistertoren dook Hector Klasma naar beneden. Geruisloos landde hij in het Fluisterpark. Even luisterde hij scherp, op zoek naar stilte.

Toen schudde hij meewarig zijn hoofd: 'Ze leren het nooit.'

En dat was nog maar eens zo. De vrijdagavondsdreun zat er weer duidelijk in.

De mensen beseften niet dat het stil was en is bij de belangrijke momenten, dingen en gebeurtenissen in het leven op aarde. Dat was vaak zo. Dat moest zo zijn. Al jaren- en eeuwenlang.

Enkele voorbeelden.

Einstein zweeg de eerste vijf jaar van zijn leven. Hij sprak pas eens hardop toen hij van hete soep proefde. Tijdens de maanlanding was het muisstil. Vlak voor iemand EUREKA! riep, heerste er doodse stilte. Bij de oude en de nieuwe wereldwonderen heerst(e) er vooral stilte (tempels, ruïnes, sfinxen, hangende tui-

nen ...) Bij de dood van een Gewoon Mens (GM, omkering van MG: My God!) moest het stil zijn. Ook van een BM of Bekend Mens (Body Mass).

Gebrek aan lawaai was het mooiste gebrek.

Dus: Hector Klasma blies niet op een fluitje. Hij klapte niet ongeduldig in zijn handen. Hij stond niet te roepen. Hij wachtte doodgewoon af, gezeten op een bank. Niemand zag hem. Dat kon ook niet. Hij was immers een *smartverschijning*: gerekte a, Engelse r, onzichtbaar, maar voor zichzelf wel lichtgevend. Hij was als modern spook uit een *smartboard* geboren.

Omstreeks kwart over tien begonnen de zeven Evenbeelden (Hector noemde ze in één adem en gemakshalve de Zevenbeelden) ook te landen, de een vlak na de ander. Dat ging gepaard met een licht geruis. Iedereen ging zwijgend om de bank heen zitten: Irma 2, Jakke 2, Anne-Laure 2, Mauwerikje 2, Ylsa 2, Mieke 2, Sin 2. *Smartkinderen* ofte Evenbeelden waren stipt. Ze gingen ook altijd recht op hun doel af, zonder geharrewar, geduw of getrek. Zo schaarden ze zich in een mum van tijd in een halve cirkel rond Hector Klasma. Ze praatten niet, maar bekeken elkaar ondertussen wel eens goed. Vooral de ogen, want de lijen van *smartmensen* waren onbelangrijk. De ogen waren de spiegels van de ziel. Enkelen keken af en toe opzij, gestoord door de dreun van de stad op vrijdagavond.

Er stond een belangrijke vergadering te gebeuren. Hector Klasma schraapte zijn keel niet. Het schrappen van een keel betekende immers

1. tijdverlies
2. tijdwinst (omdat men onzeker was)

3. stomweg lawaai.

Hij vertelde zonder veel poeha waarom hij de Evenbeelden vanavond samen had geroepen.

‘Het gebrek aan lawaai wordt steeds minder,’ zei hij.

Allen knikten.

Evenbeeld Miekie Mos 2 zag plotseling zijn Mensbeeld passeren. Dat liet hij maar zo. Miekie Mos 1 stoof met veel lawaai voorbij, voorafgegaan door een hond en gevolgd door twee joelende jongeren. Enkele Evenbeelden schudden meewarig hun onzichtbare hoofd.

‘Weer zoveel decibels die naar de ozonlaag omhoog stijgen,’ zuchtte Sin 2. ‘En die is al zo kaduuk door het gebruik van spuitbussen.’

‘Nou ... ’ stak Hector Klasma verder van wal, ‘daar willen we dus wat aan doen. De komende tien jaar gaan wij, Evenbeelden, in de volksmond *Spoken* genoemd, ons toeleggen op alles wat minder is en moet zijn. Minder gewicht. Minder lawaai. Minder verbruik. Minder geweld.’

‘Dus ... ’ merkte Jakke 2 op, ‘zo je wilt: meer magerte, meer stilte, meer sparen en meer vrede?’

‘Precies.’

‘Ik wil wel meer haar,’ zei Jakke 2, terwijl hij even over zijn kale knikker streek.

‘Daar moet je dan voor sparen,’ lachte Irma 2.

‘Dat is voor Evenbeelden van geen enkel belang en dat weet je goed genoeg,’ wees Hector hem terecht. ‘Spoken, zoals de mensen zeggen, dragen geen haar. Ze zijn niet eens halfharig, zoals meester Tim.’

‘Maar u toch wel, hé,’ constateerde Ylsa 2.

Hector Klasma leek inderdaad wonderwel op meester Tim.

‘Wat is uw plan nu, Hector?’ vroeg Mauwerikje 2.

‘Wel ... ’ zei Hector, ‘we openen een speciaalzaak. Daar droom ik al lang van. Een firma met een Stiltewinkel erbij. We ontwerpen en verkopen onze producten zelf. Ik som even de zaken op waar ik tot nu toe op dacht. Wacht.’

Hij zwierde even met zijn *smart* wijsvinger door de lucht en toen zagen de *smartkinderen* het volgende lijstje verschijnen:

Vilt (op vloeren, tegen muren, overal!)

Kurk (ook kurken voor in drukke mensenmonden)

Elektriciteit voor auto's en bussen

Uitschakelknoppen voor lawaaimuziek en andere vervelende geluiden

Reizen naar de woestijn, de bergen of de verte (promotieartikel)

Luchtgitaren

Ingebeelde baby's

Oliën allerhande (die alles smeren en stiller maken)

Geruisloze rails en ringen voor gordijnen

Handleiding voor duimapplaus en bijhorende applausmeter

Stille fonteinen

Lawaaidingen kunnen ingeruild worden voor de volgende bonnen:

Goed voor een halfuur stilte

Goed voor een fluisteruur

Goed voor een halve dag luisteren

Een abonnement op ja knikken en nee schudden

Goed voor een verwenbeurt voor die vinger op je mond

‘Wel, engelbewaarders?’ vroeg Hector dan. Het was een halve minuut lang stil gebleven. Ieder Evenbeeld was haar of zijn gedachten aan het ordenen.

Ylsa 2 nam als eerste het woord: ‘In het kader van de redding van onze Mensbeelden – in mijn geval is dat Ylsa F. – vind ik het een goed idee. Mensen geloven immers alleen maar in zaken of dingen die ze kunnen zien, betasten en kopen, desnoods tegen hoge prijzen. Daar willen ze dan mee pronken. Gratis dingen zoals stilte, daar snappen ze niks van. Laten we er dus inderdaad producten tegenaan gooien. En duur verkopen. Dan wordt hun geloof groter.’

‘Zo is het nog maar eens een keer,’ knikte Anne-Laure 2.

‘Bah!’ riep ze onmiddellijk daarna. ‘Kijk nou!’

Een hond perste een drol uit zijn kont, maar zijn baas liet die gewoon op het gras liggen. Hij keek even stiekem om zich heen en stapte dan door, de hond aan de leiband vlug met zich meeslepend. Mensen hielden zich gewoonlijk koest of stil wanneer ze iets ... nou: uitspookten.

‘Hé, jij daar: de aardbol is geen kakstoel!’ riep Sin 2 hem na. Dat hoorde de kerel natuurlijk niet. Spoken leefden in een stiltewereld en drukke mensen waren doof voor ze.

‘Zullen we daar ook producten voor hebben in onze firma? Of tégen?’ informeerde Jakke 2.

‘Hm,’ deed Hector Klasma. ‘Tegen drollen? Daar moet ik nog even hard over nadenken. Dat doe ik wel als ik thuiskom in mijn *smartboard*.’

‘Geurhinder vormt inderdaad ook een probleem,’ merkte Mauwerikje 2 op.

‘Tel daar maar bij: uitglijden in hondenpoep,’ vulde Miekie 2 aan. ‘Mijn Mensbeeld Miekie Mos heeft al meer in poep dan in sneeuw gegleden. Zelfs van zijn eigen hond, verhippeltjes.’

‘Jaja,’ beaamde Hector. ‘Maar niet alles tegelijk hé. Bekijk nou nog maar even mijn *smartlijst*.’

Weer bleef het een poos stil. Evenbeelden verloren nooit tijd met geroezemoes of commentaar tussendoor.

‘Heeft er iemand nog een extra idee?’ vroeg Hector dan. ‘Dit is het evangelie niet, hé: er zijn verbeteringen of aanvullingen mogelijk.’

Toen staken plotseling de gekste ideeën de kop op.

Straffen voor te luid spreken (Ylsa 2)

Vuurwerk met knaldempers erop (Irma 2)

Stages voor duimapplaus, nagelverzorging inbegrepen (Anne-Laure 2)

Belasting op microfoons, toeters, versterkers (Miekie 2)

Een doelpunt extra per stille helft van een voetbalmatch (voor de stille ploeg en de stille supporters natuurlijk) (Mauwerikje 2)

... en gevangenisstraffen voor trainers die te hard staan brullen (weer Mauwerikje 2)

Goedkope tarieven voor stille vliegtuigen (Jakke Doe 2)

Waarom niet overal en altijd zweefvliegtuigen? (Irma 2)

Maar die moeten toch de lucht in getrokken worden? Door andere lawaai-vliegtuigen? (Jakke Doe 2)

Ook nog waar! (Hector Klasma himself)

Ondertussen waren er geen mensen of honden meer in het Fluisterpark te zien.

De avond was al bijna nacht geworden. Waarschijnlijk lagen Jakke 1 en Ylsa 1 enzovoort al onder de wol.

‘Weet je wat?’ zei Hecor Klasma dan tot besluit. ‘We laten de Mensbeelden eerst nog even van hun drukke herfstvakantie genieten. Aan zee, in de Ardennen, thuis of op de Boekenbeurs in Antwerpen. Zo hebben wij de tijd om onze plannen verder uit te werken. Ik heb hier vanavond in het Fluisterpark heel goede ideeën van jullie gehoord. Het zal er voor ieder van jullie op aankomen jullie Mensbeeld wat her op te voeden. Ikzelf zal via het *smartboard* ook bijzonder mijn best doen. Gelukkig hebben we meester Tim, een aardig man. Hij beseft het zelf niet, maar doordat hij vrijwel de hele dag voor zijn *smartboard* doorbrengt, wordt hij eigenlijk een Evenbeeld van zichzelf ... !’

‘... of een spook dus ...’ opperde Miekie 2.

‘Precies. Zag je hem tijdens die laatste verkeersles? Zo doorschijnend! Zo bespikkeld! Zo ... zo ... zo spookachtig!’

‘Helemaal getatoeëerd!’

‘Helemaal zijn Evenbeeld!’

‘Hahaha!’ grinnikte Hector Klasma. ‘Jullie moesten eens weten.’

Voor de meeste Mensbeelden ging de bladervakantie veel te vlug voorbij. Voor sommigen duurden enkele uren toch veel en veel te lang.

Wie trok met zijn oma en opa naar de Boekenbeurs in Antwerpen? (1 uur file)

Wie zat er tweemaal drie kwartier bij de tandarts?

Wie ging heel gezellig met haar ma shoppen?

Wie zat uren en uren te chatten en op het internet te surfen?

Wie verzond niet minder dan honderd e-mailberichtjes?

Wie probeerde een boek te schrijven en daar ook nog tekeningen bij te maken?

Wie leerde kaastaart maken in de keuken van zijn ma?

Wie moest bijna elke dag miljoenen gevallen bladeren bijeenharken, verzamelen en mee naar het containerpark helpen sjouwen?

De bladeren begonnen inderdaad al heel vlug hun bomen te verlaten. Eerst werden de hoogste toppen van de populieren kaal geblazen. Vervolgens schilderden de wind en de zon samen de meeste overgebleven bladeren vaalgroen, bruin, oker en geel. Zo werd de korte herfstvakantie een schilderachtige week. En ook een rumoerige week: de wind deed de boomkruinen ruisen en blies de gevallen bladeren ritselend door de straten. Mauwerikje 1 maakte er een tekening van. Ylsa 1 schreef er iets over in haar dagboek. Meester Tim verborg zich met zijn vriendin in de bossen van de Ardennen. Jakke 1 wreef elke dag zijn schedel in met een goedje dat gemaakt was van 85 gemalen perzikboombladeren, 12 braambessen en een scheutje rozenwater. Het was een recept van zijn tante Wilma. Vlak na de behandeling blonk hij dan als echt marsmannetje. Maar het was echt wel herfst ... en de haren van Jakke 1 bleven dus weg. Misschien kwamen ze ooit wel eens terug.

Tovenaar Tim kwam die maandag natuurlijk als allereerste in de klas. Het was er niet langer muisstil: van in de verte klonk al gedempt stadslawaai, dat aanzwol naarmate de minuten wegtikten. Er waren enkele spitsuren nodig vooraleer iedereen zijn bestemming bereikt had. Even zwierf de blik van meester Tim over de banken. Hij bromde goedkeurend. Zijn klas zag er opvallend schoon uit. Zelfs het drukste plekje, dat van Miekie Mos, lag er vredig bij. Op het schoolplein groeide het lawaai alsmaar. Het leek een beetje op dat van een eerste schooldag in september. Maar plotseling werd dat lawaai onderbroken door hartverscheurend oorverdovend belgerinkel. Op hetzelfde ogenblik floep-

ten enkele *smartboards* aan. Ook bij meester Tim. Er kwam licht in de klassen na donkere dagen.

Even later slokte het schoolgebouw van De Klimop kind na kind na kind op, rij na rij, per twee. Het rumoer was nu even van buiten naar binnen verhuisd.

Met open mond en grote ogen en gespitste oren zat iedereen naar meester Tim te kijken en te luisteren. Die leek het licht op te eten en weer uit te stralen. Hij zag er zelfs ietwat spookachtig uit. Maar tegelijkertijd vertelde hij ook heel interessante dingen. Het leek alsof hij alle vakken door elkaar heen gaf. Wat was die man veranderd na de bladervakantie!

‘De beste ideeën worden geboren in een stille wereld,’ zei hij. ‘De eenheid van stilte is onmeetbaar. En ook onschatbaar. We hoeven niet alles per se te willen meten om het te begrijpen.’

Het licht van het *smartboard* en het licht dat Tim meer en meer verspreidde, straalden nu ook op de klas af. Op iedereen. Toen ze hoorden dat niet alles gemeten hoefde te worden, knikten ze heftig. Achter Tims rug (en ook op zijn lichaam zelf) verschenen beelden van zeeën, bergen, woestijnen, wolken en luchten. Soms wiekte even een vogel over zijn gezicht. Of de schaduw van een wolk gleed over zijn borst voorbij. Het was zoveel mooier en leuker dan een druk verkeersknooppunt waar je de voorrangregels op moest toepassen. Hier kreeg de stilte voorrang. Hier kon iedereen vrij bewegen.

‘Die stille wereld is vlakbij. Het is geen exotisch land. We kunnen er met z’n allen zelf voor zorgen,’ ging meester Tim door. ‘Stilte is ook gratis. Maar niet goedkoop, als je begrijpt wat ik bedoel.’

Hij werd nu meer en meer transparant, net als zijn leerlingen. Allemaal. Tot hun grote verbazing zagen ze zichzelf in de oplichtende wereld achter het *smart-*

board. Hun Evenbeelden wuifden en wenkten naar ze. Ook Hector Klasma, al net zo'n kaalstaartige kerel als meester Tim, nodigde iedereen uit om over te stappen.

'Hartelijk welkom in de Wereld van het Onlawaaai!' zei hij. 'Laat een lawine van stilte over jullie heen schuiven. Volg me naar de Stad van de Stilte.'

Er golfde een rilling door de klas van meester Tim, alsof iemand de grote bezem gebruikte. Het volgende ogenblik waren alle Mensbeelden overgestapt en samengevallen met hun Evenbeelden: de Zevenbeelden en de elf anderen. De klas was leeg: een boom in het holst van de herfst die zijn bladeren had losgelaten.

In de *smartwereld* was meester Tim dus Hector Klasma. En Jakke was Jakke 2 geworden. En ga zo maar door. Ieder Mensbeeld was met zijn Evenbeeld samengevallen. Voor sommigen viel dat wel even mee, hoewel het uiterlijk geen rol speelde in deze wereld. Jakke 2 betastte verheugd de stoppels op zijn hoofd. Ylsa 2 reisde zonder problemen met haar tong in haar mond rond; nergens werd die opgehouden door hindernissen. Anne-Laure voelde zich Miss World. Miekie 2 voelde zich wonderbaarlijk rustig. Sin 2 moest geen seconde meer nadenken over haar onderwerpen en gezegdes.

Ze liepen met z'n allen door een landschap dat leek mee te veren onder hun voeten. Eerst bereikten ze het Hotel van de Stilte. Eén woord paste daar perfect bij: gedempt. Alle lawaaai dat zich in de wereld kon voordoen, was er ook, binnen en buiten, maar dan wel gedeeld door drie. Je liep er op voeten van vilt. De muren slorpten de geluiden op. Passerende auto's ronkten gezellig. Het leek

eerder op het spinnen van een poes. Eerst verkenden de Evenbeelden de shop op de benedenverdieping. Wat je er niet kon krijgen: scherpe randen (die gilletjes konden veroorzaken), rechthoekige dingen (die scherpe randen hadden), harde voorwerpen (vul zelf aan ...) en lawaaierige gadgets. Wat je er bijvoorbeeld wel kon krijgen: thermometers die de hoeveelheid lawaai aandaidden, oordopjes met abrikozensmaak, stiltesprays voor kwekkwekmensen, knaldempers voor haardrogers, grasmaaimachines, scheerapparaten en allerhande geheimzinnige hoteltoestelletjes.

‘Wat dachten jullie van zo’n Stiltewinkel in de echte wereld van de Mensbeelden?’ vroeg Tim 2. Of was het Hector Klasma?

‘Zalf voor de ziel,’ beaamde Irma 2.

‘Een weldaad voor de oren,’ bevestigde Jakke 2.

‘Winkelen zonder te rinkelen,’ knikte Ylsa 2.

Daarna verkenden ze verder het hotel. Op de gangen en in de kamers heerste de stilte als een weldaad. Als je een raam openklapte, hoorde je geen stadsdreun. Van op de straten steeg alleen een zacht geruis naar boven. O ja: je kon ook rode oortjes krijgen zonder toeters en bellen.

‘En toch is er ook muziek hoor,’ merkte Tim 2 op. ‘Maar die is er onopvallend. Als behang in een kamer, weet je wel. Je kijkt er niet echt naar, maar het is er wel.’

‘Het wordt niet door je strot geramd,’ vulde Miekie 2 aan. ‘Dat is goed.’

‘Die fontein klinkt wel muzikaal,’ wees Anne-Laure 2. ‘Dat is ruisende muziek hoor.’

‘Watermuziek, ja,’ knikte Mauwerikje 2. ‘Daar heb ik al van gehoord.’

‘De wind kan hier ook gezellig fluiten. Luister.’

‘Een deugddoende reis voor onze trommelvliezen is het,’ zei Sin 2 wijs. ‘Eten we straks ook iets geruisloos? Zonder knarsetanden?’

‘Hahaha.’

‘Probeer maar eens een appel te eten zonder geluiden te maken.’

‘Ach, smakken mag.’

‘Dat rijmt!’

‘Kom,’ wenkte Hector Klasma, ‘we gaan er even op uit.’

Op de kruispunten in de Stad van de Stilte liep alles gesmeerd. Er waren geen toeters, fluitjes of agentes nodig om de elektrische auto’s in de juiste banen te leiden. Groene, oranje, rode en blauwe verkeerslichten regelden alles. Blauw licht betekende dat er veel en druk verkeer was. Spitsuur, zeg maar. Op het blauwe teken mochten de auto’s met de onpare nummerplaten (dat was de som van de optelling van hun getallen) vier meter opveren en doorrijden, nou: doorglijden.

De achttien Evenbeelden volgden met open mond hun gids.

‘Wat een rustige en zachte wereld toch,’ zuchtte Kato 2. ‘Het is net alsof ik kus-sentjes onder mijn voeten heb.’

‘En ik vleugels op mijn rug,’ knikte Eros 2.

‘Hé ... eh ... meester ... eh ... Hector: waarom trokken we al niet eerder op schoolreis naar hier?’ vroeg Jasdora 2.

‘We vergaderen nooit met meer dan zeven,’ legde Hector uit. ‘Dat is in de eerste plaats om het lawaai te beperken. En ook om vlugger resultaat te hebben. Als je met z’n velen door elkaar zit te kwekken, komt er nooit wat van. Daarom koos ik zeven Evenbeelden uit. Daarom waren jullie, de overgebleven Elfbeel-

den, er nog niet bij in het Fluisterpark. Maar nu wel hé. In deze wereld speelt het geen rol. En dit is geen vergadering, maar een verkenningstocht.'

'U lijkt toch wel heel erg goed op onze echte meester Tim,' waagde Tiago 2 het op te merken.

'En jij lijkt heel erg goed op Tiago 1,' antwoordde Tim2/Hector glimlachend.

'Waar gaan we nu naartoe?' vroeg Siebe 2 nieuwsgierig.

'Nu zijn we op weg naar de gevangenis,' antwoordde Hector Klasma, terwijl hij even wuifde naar een geruisloos voorbijglijdende auto.

'Hé?!'

'De ... gevangenis??'

'Bij wijze van spreken, hoor. Onze gevangenis is overal. In jullie lawaaiwereld gebruiken ze soms elektronische enkelbanden om gestraften te controleren hé? Wel: wij hier hebben smoeltjes voor de gestrafte lawaaimakers, herrieschoppers en brulkickers. Heb je al zulke exemplaren gezien hier? Er zijn er wel een paar, hoor.'

'Smoeltjes?' riep Miekie 2 uit.

'Sstt ... of je krijgt er zelf een,' vermaande Hector.

'Smoeltjes?' fluisterde Miekie 2 dan. 'Zoals een chirurg bij een operatie? Stadsmensen in Japanse steden?'

'Precies,' knikte Hector. 'Hier bij ons worden druktemakers veroordeeld tot het dragen van een doekje voor hun mond, tot ze weer genezen zijn. Telkens als ze iets willen zeggen, moeten ze hun smoeltje afdoen. En daarna weer omdoen. Zo moeten ze eerst tweemaal nadenken voor ze iets zeggen. En vooral: over hoe hard ze iets zeggen. Misschien komen we er straks wel eentje tegen. De smoeltjes hebben dus niks te zien met de kwaliteit van onze lucht. We rijden immers met elektrische auto's.'

‘Jezus!’ zei Miekie 2.

Hector knikte glimlachend: ‘En we hebben soorten smoeltjes. Zwart is het ergst, oranje kan ermee door, wit is op weg naar genezing.’

‘Wow.’

Even viel er een stilte in de groep.

‘Breng ik jullie niet op ideeën voor in jullie klas?’ vroeg Hector Klasma dan.

Maar daar antwoordde wijselijk niemand op.

Ze stapten verder door de straten in de Stad van de Stilte. Er liepen net zoveel mensen als in de drukke wereld. Er waren ook net zoveel winkels. Maar dat deed allemaal geen pijn aan de oren. Er kletterde geen muziek uit boxen. Er waren geen schreeuwlelijkerds te horen of te zien. Er knalden geen brommertjes voorbij. Er was helemaal geen stadsdreun, want het verkeer verliep zacht zoemend.

‘O!’ wees Irma 2 plotseling. Ze passeerden nu een speelplaats van een kleuterschool. Het krioelde er van de ukken, want er was net buitenluchtpauze. Maar hoorden ze daar het bekende geschreeuw en geroep zoals in de lawaaiwereld? Geen sprake van.

Hector gaf meer uitleg: ‘De kinderstemmen klinken voor de helft minder hard. Als er toch eens eentje uitschiet of boven alles heen roept, begint een lawaaimeter aan de muur blauw te kleuren. Zie je hem hangen? Net een grote thermometer hé. Gewoonlijk slaan de kleuters dan hun hand voor hun mond. Bij minder lawaai wordt de lawaaimeter dan weer gewoon wit. En dat is goed, want bij te veel blauw moeten de ukken weer naar binnen. Zo zit dat.’

‘O!’ wees Irma 2 weer. En inderdaad, er viel wel iets op: twee van de juffrouwen droegen oranje smoeltjes.

‘Tja ... ’ deed Hector Klasma. ‘Juffrouwen hé ... Ze eisen stilte, maar kunnen vaak zelf hun mond niet houden. Dat komt ervan. Maar ze zijn op de goede weg, zoals jullie merken.’

‘Hebben ze ook zo’n vreselijke bel als in De Klimop?’ informeerde Lennert 2.

‘Nee. Er staat een grote zandloper tussen de speeltuigjes. Zie je hem?’ wees Hector.

‘Aha,’ knikte Lennert. Meer uitleg hoefde niet.

‘En nu ... ’ zei Hector, ‘... vooraleer jullie terug naar het Hotel van de Stilte gaan, toon ik ons museum. Kom en volg mij.’

Wat bewaren musea? Gewoonlijk dingen die oud zijn. Die vroeger belangrijk waren. Of er eerst waren. Afgietsels van mensen die het voor het zeggen hadden. Of ongewone dingen deden. Het Museum van de Stilte had twee vleugels. De linkervleugel werd in beslag genomen door lawaai, de rechtervleugel door stilte.

‘Eerst maar even de lawaai vleugel?’ stelde Hector Klasma voor. ‘Dan kunnen jullie straks weer ontwennen in de stilte vleugel.’

Ze knikten allen dat het goed was. En toen begonnen ze aan een tocht door gangen, loopgraven, grotten, spelonken, zalen en kamers waar alle geluiden uit de geschiedenis te horen waren. De middeleeuwen vielen nog mee. De twintigste eeuw was de ergste. En het eerste decennium van de eenentwintigste ook. Het was een pijnlijke bloemlezing: ontploffingen, kanongebulder, motorengeweld, apengekrijs, afgrijselijk luid klokgelui, mensengehuil, verkeersdrukte, voetbalgejoel, alarmbellen, sirenes, vliegtuiggeraas, getoeter, gefluit, gesis, gegil, gebonk, gedreun. Dat alles was verpakt in glazen lawaai kisten, grote oorvormige vitrines, boxen en afgeschermdde ruimtes. Een stalen dikbuikige kruik

bevatte zoveel decibels dat ze nooit meer geopend mocht worden. Er was ook een aparte speelplaats uit de oude doos, waar het kindergekrijs oorverdovend was. Of een verkeersknooppunt dat was nagemaakt, waar je hoorndol van werd. Iedereen vluchtte dan ook zowat de lawaai vleugel uit.

De stilte vleugel was een kunstwerk op zich. Er stond een gigantisch grote glazen stolp. Daaronder was niets te zien. Er heerste alleen stilte. Die hoeveelheid stilte werd op Antarctica door de Belgische wetenschappers van de Elisabeth-basis opgeslagen en later overgebracht naar het Museum van de Stilte. Je kon er via een deurtje in komen. Dat deed iedereen, en dat was ook wel nodig: je had na die lawaai vleugel echt wel een hevig bad van stilte nodig.

Overdonderd door de stilte maar ook door het lawaai bad in het museum wandelden ze terug naar het Hotel van de Stilte. Het avondeten verliep gezellig en tamelijk stilletjes. Iedereen voelde zich aangenaam moe.

‘Zullen ze ons niet missen in de lawaai wereld?’ vroeg Rijsssele 2 zich plotseling af.

‘O nee,’ antwoordde Hector Klasma. ‘Daar is voor gezorgd. Rijsssele 1 doet momenteel ook een deel van het werk hoor.’

‘O, goed,’ knikte Rijsssele 2, ‘Dan eet zij vanavond balletjes in tomatensaus.’ Even tuurde ze wat beteuterd naar het visschoteltje voor haar.

‘Vis is ook lekker hé. En gezond. Vleeseters roepen gewoonlijk veel te hard.’

‘Sommige kinderen mogen thuis helemaal niet praten onder het eten,’ zei Tami 2.

‘Dat is toch saai?!’ riep Slovan 2 uit.

‘Samen eten is zo gezellig. Mag je dan helemaal niks zeggen?’ merkte Jasdora 2 op.

‘Alleszins niet als je mond vol zit,’ zei Tiago 2.

‘Ook niet met vis?’ vroeg Tesne 2.

‘Hahaha!’

‘Niemand mag praten met zijn mond vol eten. Dat is onbeleefd. En ook ... jakkes ... bah!’ deed Koby 2.

En kijk: net zo’n gesprek maakte alle tongen nu los. Een gesprek over stil zijn en zwijgen!

‘Smakken mag ook niet.’

‘Hé: daar moeten we ook iets aan doen! Bestaat daar iets voor? Iets dat we in onze Stiltewinkel kunnen verkopen?’

‘Een zonder-eten-naar-bed-bon!’

‘Een smoeltje?’

‘Ja: een smaksmoeltje! Als je te veel smakt, moet je een dag lang een smaksmoeltje dragen!’

‘Zoals die juffrouwen op school!’

‘Met verschillende kleuren!’

‘Of slechte smaken, hahaha!’

‘Goed idee,’ knikte Hector Klasma. ‘Ik merk dat jullie al bijleren. De ideeën stromen eruit. Rustig maar, iedereen. Nou: gaan we onder de wol?’

Een groot zweefvliegtuig naderde statig als een adelaar de Stad van de Stilte. Boven het Hotel van de Stilte hield hij halt, biddend als een roofvogel hoog in de lucht. Dan landde hij geruisloos op het dak van het hotel.

Vriendelijke airhostessen droegen een na een de slapende klas van meester Hector Klasma naar het vliegtuig. Enkele snurkers kregen een rood-wit gespikkeld smoeltje voor hun mond, met aardbeiensmaak. Toen steeg de grote stille vogel weer op, richting horizon, waar reeds wat vaal licht gemorst werd.

Het regende plotseling in de klas van meester Tim. Zomaar. Het was een vertrouwde regen. Heel bekend. Het was een regen zoals die zich soms in klaslokalen kan voordoen, overal ter wereld. Meestal achter de rug van de juf of de meester. Geruisloos zweefden achttien papieren vliegtuigjes het lokaal binnen. Ze leken uit het *smartboard* te komen.

‘Je mag nu jullie ogen weer openen en jullie hoofd weer heffen,’ zei meester Tim.

Achttien kinderen deden dat. Ook meester Tim opende zijn ogen weer. Hij was verdorie bijna staande ingedut, want hij was een beetje moe.

‘Nou: wie kan de geluiden opsommen die hij de afgelopen drie minuten heeft gehoord?’

Verscheidene vingers vlogen de lucht in.

‘Een auto!’

‘Vingergeknip!’

‘Iets dat ... eh ... ‘

‘Klonk? Schoof? Ratelde?’

‘Een doosje met een sinaasappelpit erin; jawel: je schudde ermee!’

‘Een beetje zacht gezoem!’

‘Kinderstemmetjes!’

‘Ik bijna niks!’

‘Een ver vliegtuig!’

‘Goed hoor,’ knikte meester Tim dan. ‘Dat was het. Jullie zijn goede geruchten-detectives. Jullie kunnen nu een speld horen vallen. Jullie hebben de les over de wereld van de stilte prima begrepen. Hoe zit het nu met ons idee? Een stiltewinkel?’

‘Dat kan hier op school,’ opperde Kato. ‘Aan de voorkant, bedoel ik: daar is een bergruimte vrij waar nu toch alleen maar saaie schooldrankjes en enkele fietsen staan.’

‘Ja: zo zien de mensen onze winkel.’

Meester Tim knikte: ‘Goed idee. We moeten voorbijgangers hebben. Tijdens de schoolpauzes zijn we open. Wat verkopen we?’

‘Van die bonnen!’ zei Miekie Mos beslist. ‘Zeker van die bonnen! Goed voor een halfuur stilte, goed voor een uur luisteren, goed voor een dag rust, goed voor een dag zonder gsm, goed voor ... ‘

‘... voor een ademloze dag hé, Miekie,’ lachte Tim. ‘Prima. En kunnen ze hun lawaaidingen hier dan afgeven?’

‘Ja. Of we bewaren die even voor hen.’

‘Dat is goed.’

De hele verdere namiddag verzamelde de klas leuke ideeën, gedachten en voornemens. Oordopjes. Fluistertips. Mondkurken. Sussende gedichten. Lespakketjes duimapplaus en luchtgitaar. Snippers met honderd redenen om te wachten met praten. Smoeltjes. Het waren bekende dingen ... die in een vorige

vergadering al es ter sprake waren gekomen. Er was nog veel werk aan de winkel. En dat kon je hier heel letterlijk nemen!

Stilaan kreeg de Stiltewinkel gestalte. Jakke had er zelfs al een leuke naam voor.

'Stt ...! Stilte!' stelde hij voor. Ze vonden het allemaal meteen raak. Alleen Tiebe probeerde nog even met *Winkel zonder gerinkel*, maar Jakkess voorstel haalde het.

'Zonder bel, hé!' zei Tiebe. En dat was natuurlijk goed zo. Wie verwacht nou zo'n angstaanjagende bel in een winkel?

Nou: van bellen gesproken ... Klokslag vier gierde weer dat hartverscheurende lawaai door de gebouwen van De Klimop. Dat was het teken!

'Komaan, stiltekinderen!' zei meester Tim. 'Naar het schoolhoofd! Dit is de echte start van ons stilteoffensief!' Zijn staart zwierde heldhaftig en zijn halvemaan glom als de helm van een harnas.

Die dag had de schoolbel voor de laatste keer als een razende tekeergegaan in De Klimop.

En het *smartboard* ... dat leek even te glimlachen. Het leek er ook te sneeuwen. Dat was mooi, maar niemand zag het. En sneeuw ... betekent ook een beetje meer stilte; het is net alsof de wereld dan wat stiller wordt en langzamer draait. Misschien moet het wel altijd sneeuwen.

Dat wil zeggen: als de stiltekinderen er niet zijn.